

Stockholm den 29 april 2010

Kulturdepartementet
Drottninggatan 16
103 33 Stockholm

Gemensamma synpunkter över betänkandet SOU 2010:12
”I samspel med musiklivet – en ny nationell plattform för musiken”,

av

**Föreningen Svenska Tonsättare (FST) och
Svenska Kompositörer av Populärmusik (Skap)**

FST och SKAP instämmer i övrigt till alla delar i KLYS remissvar.

Föreningen Svenska Tonsättare (FST) och Svenska Kompositörer av Populärmusik (Skap) arbetar för att tillvarata de svenska tonsättarnas konstnärliga, ekonomiska och sociala intressen.

INLEDNING

Tudelat uppdrag

FST och Skap ställer sig positiva till utredningens huvudförslag att för Statens Musiksamlingar (SMuS) ta fram ett nytt uppdrag som innebär att både främja framförandet av levande musik och att tillgängliggöra kulturarvet. Vi stödjer utredningens förslag om ett Statens musikverk (SMV).

Särskilt anslag för samverkan

Vi delar utredningens ambition att den nya myndigheten bör disponera resurser för att genomföra de samverkansprojekt på musikområdet som bedöms vara av nationellt intresse och stödjer idén om att upprätta ett särskilt anslag till samverkansprojekt inom musiklivet.

Kultursamverkan för ny musik

Förutsättningen för att kunna bedriva en nationell kulturpolitik på musikområdet, inom ramen för kultursamverkansmodellen, är att Kulturrådet ställer upp tydliga kriterier för fördelningen av resurser för regional musikverksamhet. Vi delar här utredningens ståndpunkt att verksamhet som bidrar till att ny musik framförs bör prioriteras.

6.2.1 Musikalisk kvalitet och bredd i hela landet

Konstnärlig förnyelse - beställningsverk

Det är en bra utgångspunkt att, som utredningen uttrycker det, de resurser som finns bör användas till framförande av musik i så stor utsträckning som möjligt. När det gäller det övergripande målet för den nationella plattformen – att befolkningen i hela landet ska ges möjlighet att ta del av ett varierat musikaliskt utbud, präglad av konstnärlig förnyelse och hög kvalitet – stödjer FST/Skap utredningens betoning av den *professionella samtidsmusiken*.

Uppfyllandet av målet konstnärlig förnyelse hade dock krävt, menar vi, att utredningen föreslagit en *förstärkning av anslaget till beställningsverk*. Utredningen har valt att föreslå en överföring av Rikskonserters, för detta ändamål sedan tidigare avsatta, 1,5 miljoner till Kulturrådets anslagspost ”Samarbete med tonsättare”. Kulturrådets anslag uppgår till ca 5,5 miljoner. Vi förordar istället att även den nya myndigheten förfogar över medel för beställningsverk, detta för att *sprida beslutsfattandet och motverka konstnärlig likriktning*. Vi finner det rimligt att den nya enheten för levande musik inom SMV avsätter ett belopp jämförbart med de ca 5,5 miljoner som Kulturrådet avsätter. Beställningsverksmedlen som SMV har att fördela bör PLO-omräknas årligen.

6.2.2 Från producent och arrangör till koordinatör

Koordinering – räcker befintliga aktörer för en nationell politik på området?

Utredningen föreslår att statens insatser på nationell nivå på musikområdet bör gå från att producera och arrangera till att koordinera för att möjliggöra verksamhet hos andra aktörer. Vi välkomnar att utredningen skissar på en myndighet som undviker att fastna i en alltför vidlyftig administration och att man lyfter fram det fria musiklivet. Föreslagen administration måste dock svara mot definierade behov. Utredningen påpekar, lite i förbifarten, att det inte är uteslutet att plattformen själv tar initiativ till samarbetsprojekt. Företrädesvis ska projekt av större omfattning stödjas, projekt som involverar flera aktörer och är av strategisk betydelse. I detta sammanhang saknar vi en tydligt formulerad strategi för framför allt möjliggörandet av samverkansprojekt, *som till sin omfattning och kostnadsnivå ligger bortom de fria gruppernas kapacitet och bortom institutionernas huvudsakliga verksamhet*. Vi menar att det är rimligt att plattformen axlar ett ansvar för att initiera och driva projekt inom detta och andra musikaliska uttryck där utbudet inte motsvarar musiklivets efterfrågan.

6.2.4 Internationell samverkan

FST/Skap vill understryka vikten av att myndigheten, inom ramen för internationell samverkan, prioriterar musikaliska uttryck där varken institutioner eller kommersiella aktörer erbjuder ett utbud som motsvarar musiklivets och arrangörernas efterfrågan. Vi vill påpeka behovet av kompetens vid ansökningsförfaranden som har med EU-bidrag att göra. Plattformen kan och bör här fylla en viktig funktion.

Det är också viktigt att den nordiska verksamheten inte faller mellan stolarna; Kulturrådets stöd till enskilda mindre aktörer, respektive de större samverkansprojekt mellan flera parter som enligt utredningen bör initieras och drivas av plattformen. SMV bör få i uppdrag och ges praktisk möjlighet att ta hänsyn till, samverka med och stödja verksamhet som bedrivs av internationella aktörer som är etablerade på musikområdet, exempelvis Nordiska komponistrådet (NKR) och Ung nordisk musik (UNM). SMV bör också få möjlighet att stärka existerande internationella samarbeten av ideell art såsom ”Nordiska musikdagar”, NKR:s festival för ny nordisk konstmusik, och motsvarande samarbeten och festivaler inom jazz och folkmusik.

6.3.1 Huvudförslag: Statens musikverk

Vi vill framhålla vikten av att den nya myndigheten får en konstruktion som *särskiljer och jämsätter* de två verksamhetsdelarna - levande musik och kulturarv. Det är i utredningens huvudförslag – vi bortser från redovisade alternativa förslag som vi finner mindre lyckade - otydligt vilken rollfördelning som föreslås mellan SMuS och Plattformen. Även om det formellt är SMuS som byter namn till Statens musikverk så måste två särskilda enheter skapas i myndigheten SMV – en för levande musik och en för kulturarvet. Dessa båda enheter verkar *under* den övergripande myndigheten.

Verksamheten vid plattformen för den levande musiken kommer att ha en inriktning som på alla sätt motiverar att den är *frikopplad från och heller inte underställd* kulturarvsdelen av myndigheten. Att å andra sidan söka kontaktytor mellan verksamhetsenheterna tycker vi är eftersträvaransvärt och förslaget om att integrera Svensk Musiks notdepå och Skaps arkiv i SMuS, är ett sätt att ge plattformen en tydlig koppling till SMuS.

Plattformen måste tillföras personalresurser med, som utredningen önskar, bred kunskap om musiklivets utveckling både nationellt och internationellt och med kompetens att samordna större kulturprojekt. Bifogad bilaga (sid 5) ger en överblick över myndighetsstrukturen så som vi föreställer oss den.

6.4 Resurser för samarbetsprojekt i musiklivet

När det gäller frågan om förankring av beslut om till vilka ändamål medel för samarbetsprojekt ska användas, vill FST/Skap framhålla betydelsen av att plattformen finner adekvata former för konstnärs- och musikorganisationsrepresentation.

6.5.1 EMS

FST/Skap stödjer i stort sett utredningens förslag rörande verksamheten vid EMS men menar att förslag till förstärkning av medel till egen produktion vid EMS saknas. Vi anser att 1,5 miljoner bör avsättas i projektmedel. Detta för att möjliggöra för EMS att som stark och självständig aktör kunna fylla uppdraget som nationellt centrum för elektroakustisk musik. För att EMS även fortsättningsvis ska ha en bred förankring i musiklivet anser FST/Skap att dagens system med den så kallade stiftargruppen bör fortsätta på ett, för den nya huvudmannen och ur juridisk synpunkt, godtagbart sätt.

6.5.2 Caprice Records

Vi anser att det viktigaste i frågan om Caprice är att den nya myndigheten säkerställer att den så kallade backkatalogen görs tillgänglig på marknaden. Svensk Musik Swedmic AB har lång erfarenhet av att bedriva kulturpolitisk verksamhet på inspelningsområdet, besitter nödvändig kompetens för att handha backkatalogen och är enligt vår mening därför lämplig instans för uppdraget.

6.8.2 Bidrag till musikarrangörer

FST/Skap har inget att invända mot tanken att till Kulturrådet från Rikskonserters verksamhetsbidrag överföra medel för förstärkning av arrangörstödet. Vi delar utredningens ståndpunkt att även *arrangörer med tillfällig verksamhet*, till exempel festivaler, ska kunna prioriteras.

6.8.4 Verksamhetsbidrag till fria grupper

FST/Skap instämmer i utredningens önskan att göra det fria musiklivet till en starkare part i samverkan med institutionerna. Det måste vara en av plattformens viktigaste uppgifter att möjliggöra denna samverkan

6.8.6 Samarbete med tonsättare

FST/Skap delar utredningens uppfattning att regelverket för Kulturrådets anslagspost ”Samarbete med tonsättare” bör ses över i syfte att möjliggöra samarbetsprojekt som involverar utländska tonsättare. Antalet ansökningstillfällen bör utökas, om möjligt till fyra årligen. Om Kulturrådet blir ensam beslutsfattare när det gäller statliga medel för samarbeten med tonsättare bör möjligheten att instifta två bedömningsgrupper övervägas. Detta för att säkerställa största möjliga bredd i bedömningarna.

AVSLUTNINGSVIS

FST/SKAP anser sammantaget att de medel som blir kvar i Statens musikverk efter de omfördelningar till Statens kulturråd som utredningen föreslår – fonogramstöd, samarbete med tonsättare, stöd till fria grupper och stöd till arrangörer – inte är tillräckliga för att ge SMV den roll som musiklivets nav och koordinator som utredarna förespeglar. ***Den inriktning för en nationell musikpolitik som utredningen antyder ser vi som ogenomförbar utan att betydande resurser tillförs den nya myndigheten.*** Regeringen bör därför ha beredskap för att i framtiden förstärka SMV:s budget.

Vi vill avslutningsvis understryka vikten av att Rikskonserters avvecklingskostnader inte tillåts belasta SMV:s ekonomiska förutsättningar i uppbyggnadsskedet.

Martin Q Larsson, Ordförande Föreningen Svenska Tonsättare
Alfons Karabuda, Ordförande Svenska Kompositörer av Populärmusik

Bilaga: Organisationsstruktur för Statens musikverk

